sidabrinių 6 grašių monetų) bei 9 sidabrinių monetų atraižos. Tačiau visus šiuos radinius konkrečiam pastatui priskirti nepavyko.

Rasta monetų kalykla dirbo nuo 1664 m. birželio 4 d. iki 1666 m. gruodžio 12 d. Per šį laiko tarpą buvo nukaldinta per 404 tūkst. vienetų varinių šilingų. Čia taip pat kaldintos sidabrinės monetos (3 grašiai, 6 grašiai, ortai, auksinai). Galima manyti, kad šiame pastate kaldintos ir auksinės monetos (pusdukačiai ir dukatai). Tikslūs šių nukaldintų monetų kiekiai nežinomi. Sidabrinių ir auksinių monetų turėjo būti nukaldinta 15 000 auksinų sumai.

2004–2005 m. Vilniaus žemutinės pilies teritorijoje antrosios oficinos vietoje atlikti archeologiniai tyrimai leido pirmą kartą tiksliai nustatyti Vilniaus monetų kalyklos vietą. Tokios tikslios monetų kaldinimo vietos negalime nurodyti kalbėdami nė apie vieną iš 12 kalyklų, įvairiu metu kaldinusių LDK monetas, o tuo labiau neturime pastato liekanų. Aptariamoji Vilniaus monetų kalykla buvo ir viena paskutiniųjų LDK kalyklų.

THE MINT OF KING JOHN CASIMIR PERIOD FOUND IN THE TERRITORY OF THE VILNIUS LOWER CASTLE

In 2004 during the archaeological investigations performed in the territory of the territory of the Lower Castle of Vilnius the Vilnius Mint of the Grand Duchy of Lithuania of the King John Casimir period, which used to work in 1664–1666, was discovered. It used to occupy the S section of the 2nd officine. During the investigations a large number of copper shillings (about 2000 ones) as well as their planchets and off-cuts (about 250 pieces) and coin wasters were found.

VILNIAUS ŽEMUTINĖS PILIES TERITORIJOJE RASTI MONETŲ LOBIAI

Eduardas REMECAS

2005 m. Vilniaus žemutinės pilies teritorijoje atliekant archeologinius tyrimus buvo rasti trys monetų lobiai. Visus juos galima laikyti pamestų piniginių turiniais. Lobiai–piniginių turiniai yra iš įvairių laikotarpių – XV a. pradžios, XVI a. pabaigos ir XVII a. vidurio.

Pirmasis monetų lobis–piniginės turinys buvo rastas 2005 m. vasario 3–4 d. Valdovų rūmų P–V korpusų sandūros išorėje kastame plote (plotas 11, archeologai Egidijus Ožalas ir Eglė Montvilaitė). Lobis rastas XV a. pradžios sluoksnyje tarp griovio ir mūro M25. Lobis buvo pasklidęs 1,5 m spinduliu nedidelio medinio pastato PR kampe. Sulipusių monetų nerasta. Kartu su monetomis degėsių ir skiedrų sluoksnyje buvo rastos odų atraižos, gyvulių kaulai, susilydžiusio švino gabalėliai, sulaužyti peiliukai ir padegamasis antgalis.

Lobį–piniginės turinį sudaro 13 vienetų XIV a. pabaigos – XV a. pradžios monetų:

Čekijos Vaclovo IV (1378–1419) grašis. Svoris 2,552 g.

Čekijos Vaclovo IV (1378–1419) grašio falsifikatas (alavuotas varis). Svoris 2,624 g.

LDK Jogailos denarai, kaldinti apie 1388–

1392 m. (raitelis / dvigubas kryžius skyde) – 6 vienetai. Svoriai: 0,303 g, 0,302 g, 0,292 g, 0,271 g, 0,269 g, 0,229 g.

LDK Jogailos–Vytauto denarai, kaldinti 1392 m. (dvigubas kryžius skyde / ietigalis su kryžiumi) – 4 vienetai. Svoriai: 0,423 g, 0,380 g, 0,377 g, 0,292 g.

LDK Vytauto denaras, kaldintas apie 1401–1402 m. Smolenske (stulpai dviguba linija / liūtas). Svoris 0,206 g.

Antrasis monetų lobis–piniginės turinys buvo rastas 2005 m. spalio 3 d. Valdovų rūmų P ir R korpusų sankirtos išorėje kastoje trasoje (trasa 3, archeologai Egidijus Ožalas ir Eglė Montvilaitė). Visos monetos buvo sulipusios į vieną stulpelį. Lobis–piniginės turinys rastas iškastose žemėse, todėl sluoksnio, kuriame jis buvo, datavimas nėra žinomas. Pagal stulpelio monetų apnašas, jis buvo juodų durpingų žemių sluoksnyje. Toks sluoksnis buvo aptiktas apie 3 m gylyje, jį sudarė XIX a. pradžioje suverstos įvairios buitinės šiukšlės.

Lobį–piniginės turinį sudaro 17 vienetų XV a. pabaigos – XVI a. monetų, vėlyviausia – 1585 m.:

Lenkijos karalystės Kazimiero pusgrašis (1479–1492). ½ monetos.

Lenkijos karalystės Jono Albrechto pusgrašis (1492–1498) (3 vnt.).

Lenkijos karalystės Jono Albrechto pusgrašis (1498–1501.).

Lenkijos karalystės Aleksandro pusgrašis (1501–1506) (2 vnt.).

LDK Žygimanto Augusto 2 denarai. 1566 m.

LDK Žygimanto Augusto 2 denarai. 1569 m.

LDK Stepono Batoro 3 grašiai. 1585 m.

Prūsijos kunigaikštystės Alberto grašis. 1537 m.

Rygos Stepono Batoro grašis. 1584 m.

Svidnicos Liudviko I pusgrašis. 1518 m.

Svidnicos Liudviko I pusgrašis. 152(0?) m.

Sulipusios: Lenkijos karalystės Kazimiero pusgrašis (1479–1492).

Lenkijos karalystės Aleksandro pusgrašis (1501–1506).

Lenkijos karalystės Jono Albrechto pusgrašis (1492–1498).

Trečiasis monetų lobis–piniginės turinys buvo rastas 2005 m. rugpjūčio 19 d. Valdovų rūmų R korpuso patalpoje 12 (archeologas Gintautas Striška). Lobis rastas šalia Š sienos, juodų degėsinių žemių sluoksnyje. Kai kurios monetos buvo sulipusios po dvi, tris ar keturias. Iš viso rastos 56 monetos (20 vienetai yra su sulipimo žymėmis). Vėlyviausia lobio moneta – po 1660 m. Tikėtina, kad lobis pamestas ar išmestas tvarkant rūmus po karo su Maskva.

Šis lobis yra nerestauruotas, tad jo sudėtis ir monetų datavimas yra negalutinis:

Livonijos Kristinos šilingai. 1648 m.; 1651 m.; ? m. (2 vnt.); 16...4 m. (1/2 monetos).

Livonijos Kristinos šilingas. Sučiavos falsifikatas.

Livonijos Karolio X Gustavo šilingai. 1655 m.; ? m. (5 vnt.).

Livonijos Karolio X Gustavo šilingas. Sučiavos falsifikatas.

Prūsijos kunigaikštystės Frydricho Vilhelmo šilingas. Sučiavos falsifikatas.

Prūsijos kunigaikštystės Georgo Vilhelmo šilingas. Sučiavos falsifikatas.

Rygos Kristinos šilingai. 1650 m.; 1653 m.; 1655 m.; 1658 m.

Rygos Kristinos šilingai. Sučiavos falsifikatai 1660; ? m. (11 vnt.).

Rygos Karolio X Gustavo šilingai. 1655 m.;

1658 m. (3 vnt.); ? m.

Rygos Karolio X Gustavo šilingai. Sučiavos falsifikatai (3 vnt.).

Rygos Karolio XI šilingai. Sučiavos falsifikatai (2 vnt.).

Rygos ... Šilingai. ? m. (3 vnt.).

Rygos Kristinos šilingai. Sučiavos falsifikatai (2 vnt.).

Rygos Karolio X Gustavo šilingas. ? m.

Rygos šilingai. ? m. (6 vnt.).

Rygos šilingai. ? m. Sučiavos falsifikatai (1/4 monetos) (2 vnt.).

Rusijos Aleksejaus Michailovičiaus (1645–1676) kapeika.

Rusijos Aleksejaus Michailovičiaus varinė kapeika (1655–1663).

Toje pačioje patalpoje 1988 m. atliekant archeologinius tyrimus taip pat buvo rasta daug monetų (apie 40 vienetų). Didžioji dalis jų buvo Livonijos ir Rygos XVII a. vidurio šilingai, o taip pat jų falsifikatai, kaldinti Sučiavoje (iš viso daugiau kaip 30 vienetų). Galima manyti, kad tiek 1988 m., tiek ir 2005 m. rastos monetos yra vieno lobio. Tad iš viso lobį galėjo sudaryti apie 80 vienetai XVII a. vidurio monetų.

Visi lobiai–piniginių turiniai yra saugomi LNM.

COIN HOARDS FOUND IN THE TERRITORY OF THE LOWER CASTLE OF VILNIUS

In 2005 during the archaeological investigations performed in the territory of the Lower Castle of Vilnius three coin hoards (purse contents) were found: the first one (13 coins) dated to the late 14th – early 15th century, the second one (17 coins) was of the late 16th century; and the third one (56 coins) was of the mid 17th century.

JONIŠKIO LOBIS (1915/1997, 2001, 2005)

Ernestas VASILIAUSKAS

2005 m. JIKM iš V. Vaineikio įsigijo 19 Rusijos imperijos monetų (GEK 10389–10407), kurios yra dalis lobio, rasto 1997 m. (žr. *ATL 1996 ir 1997 metais*, V., 1998, p. 509–510; *ATL 2001 m.*, V., 2002, p. 267). Taigi šiuo metu iš šio lobio iš viso yra surinkta 121 moneta.

Monetų sąrašas:

Rusija

Nikolajus II

1 rublis – 1896 m. (2 vnt.), 1897 m. (3 vnt.), 1898 m. (2 vnt.).

50 kapeikų – 1896 (2 vnt.), 1897 m. (1 vnt.), 1899 m. (3 vnt.), 1912 m. (2 vnt.).

15 kapeikų – 1907 m. (1 vnt.), 1912 m. (1 vnt.), neįsk., pasidengusi apnašomis (1 vnt.).

10 kapeikų – neįsk., pasidengusi apnašomis (1 vnt.).

JONIŠKIS HOARD (1915/ 1997, 2001, 2005)

In 2005 the JIKM acquired 19 coins of the Russian Empire, coined by Nicholas II in the period of 1896–1912 (rouble coins and coins of 50, 15 and 10 kopeck denomination), which made a part of the hoard found in 1997.